

בנג'ו - משקי עמק בית שאן
bengio@shan.co.il
יוסי מלול - משק הבקר והחלב

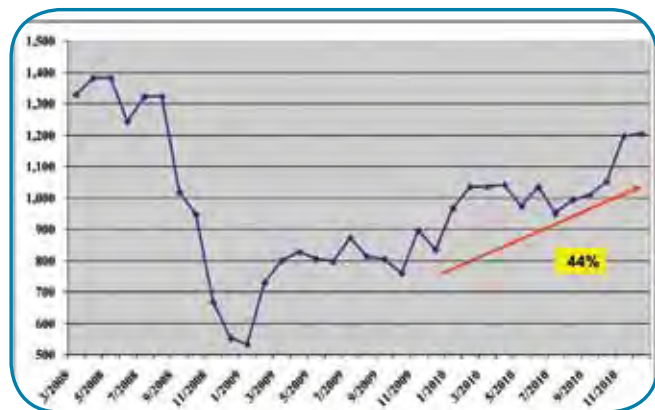
שוק הגרעינים לבעלי חיים

גרעיני המספוא מהווים מרכיב עיקרי בסל התזונה של בעלי החיים בישראל. כמעט כל מרכיבי המזון המרוכז מיובאים ממדינות חוץ ומחירם נתון לתנודות חריפות בשוק העולמי. בחודשים האחרונים הייתה עלייה גדולה במחירי הגרעינים שמשיעה, כמובן, גם על מחיר המטרה לחלב. כיצד עובד שוק הגרעינים בעולם ובישראל? איך מצליח מנהל הסחר, איציק בנג'ו, בעמק בית שאן לקנות במרוכז גרעינים מעובדים ולהשיא את התועלת לרפתות?

מצב הפוך קורה ב-2010 ואנחנו נמצאים חזרה ברמות של אמצע 2008. מוצרי הלוואי - דידיגי וגלוטן פיד, קונים אותם 3 חודשים מראש, יש הימור רב בקנייה כי לא יודעים בדיוק מה המחירים שיהיו בפועל. כוספת חמניות - המוצר החלבוני שצמח בשנתיים האחרונות על חשבון הסויה וחלבונים אחרים. צרכנים עברו מסויה 44% ל-48% וכאשר המחירים טיפסו מאוד עברו למוצר זול יותר, כמו כוספת חמניות.

מחירי הגרעינים נמצאים כיום בעליות מטאוריות בעיקר של חיטה, שעורה ותרס. העלייה מתבטאת גם במחירים בשקלים שממצעים את שערי המטבע. במחירי הגרעינים יש תנודתיות גדולה ולאחר 2008 שהייתה שנת קפיצה במחירים, 2009 הייתה טובה יחסית, ירידת מזונות, קיבלנו מחיר מטרה חיובי שפיצה על העלייה במחירים המזונות שנה קודם.

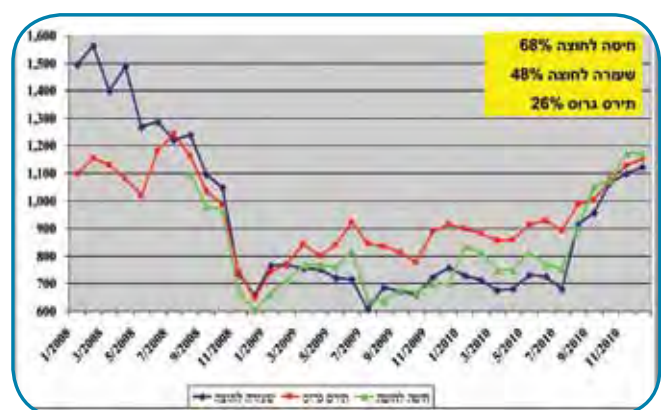
מחירי כוספה חמניות 2010-2008

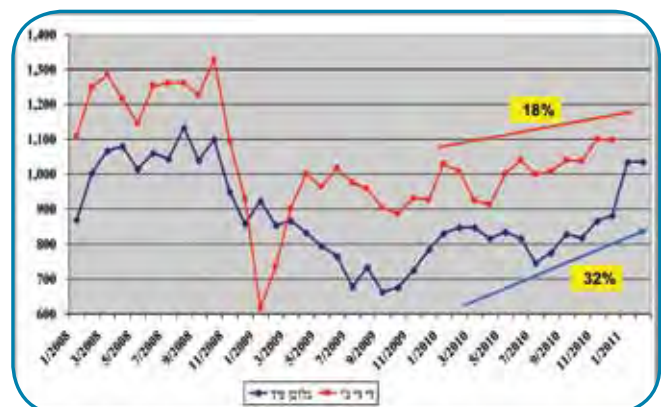
כך נראה השוק בצד היצע

מחירי גרעינים 2010-2008

מחירי מוצרי לוואי 2010-2008

בורסת הגרעינים בשיקגו

- ברמה העולמית ישנה מגמה של גידול בביקוש למזון בשל תהליכי העיור, גידול באוכלוסייה והתעשרות האוכלוסייה. כמוכן, יש השפעה למחירי הנפט שמעודד כניסת תחליפים צורכי גרעינים.

● מזג האוויר

- גורם מרכזי בתנודתיות הגבוהה של מחירי חומרי הגלם - גורם שאין לאף אחד שליטה עליו והוא משפיע מאוד: שרפות ענק ברוסיה, בצורת באוסטרליה, פגעי טבע במדינות מובילות בעולם הרחב.
- פגעי מזג האוויר ברוסיה היו נקודת השריקה לעליות המחירים בחציון האחרון.

הביקוש העלה את המחיר וגם כניסת הביקושים מטורקיה, שקנתה כמויות ניכרות של חמניות, תרמה לעלייה.

מה משפיע על מחירי הגרעינים?

● ביקוש והיצע

- חוקי הכלכלה עובדים. עודף ביקוש מעלה מחיר. עודף היצע מוריד מחיר.
- ברמה הארצית, תוספת המכסה ברפתות תיצור ביקוש גדול יותר. העלות השולית לייצור המכסה הנוספת מסוגלת לספוג את עליית מחירי ח"ג.

הרובוט החדיש שלנו

הדרך הנכונה ביותר לחליבת פרות

משרדים - גרנות ד.ו. עמק חפר 38100 טל: 04-6226776 פקס: 04-6321489 נייד רוני: 050-5250905 נייד נדי: 054-6196333

Email: lanslot@netvision.net.il

- שער יציב ונמוך בתקופה האחרונה. 3.7-3.4 ש"ח לדולר, עובדים בשער סוף חודש.
- נתון להשפעות רבות ותנודתיות גבוהה בזמן קצר.

מקורות האספקה העיקריים של גרעינים לבעלי חיים

- תירס וסויה - ארה"ב (נחשב לאיכותי ביותר), דרום אמריקה - ברזיל וארגנטינה.
- שעורה - מזרח אירופה - רוסיה ואוקראינה.
- כוספאות - חמניות וליפתית - מזרח אירופה
- חיטה - ארה"ב, אירופה.

מה צופן העתיד הקרוב?

- נראה שברבעון הראשון של 2011 צפויים עוד עליות מחירים.
- במצב של רגיעה, השוק לא מעניין את הספקולנטים.
- תחזית היבולים משפיעה מאוד על רמת המחירים, מחכים להתבהרות המצב במדינות מובילות בעולם
  - מרץ - סויה ותירס בדרום אמריקה.
  - יוני - חיטה ושעורה באירופה.
  - ספטמבר - תירס בארה"ב.
- נראה שבשנה הקרובה יהיה יותר תירס משעורה ומחיטה.
- ביקוש והיצע - הכוון הוא עודף ביקושים על היצע, לא רק בתחום הגרעינים.
- הסויה מתחילה לעלות. ■

- **הובלה ימית** - את הגרעינים מביאים מאירופה, מארצות הברית ומדרום אמריקה. הביקוש העולמי משפיע מאוד, כפי שהיה בבניית אתרי האולימפיאדה בסין שהעלה את המחיר מאוד.

- מחירי ההובלה הימית נמצאים היום ברמה נמוכה מאוד.
- לאור המחירים הגבוהים של ח"ג, השפעת ההובלה נמוכה.
- לא צפוי מהפך דרמטי בחציון הקרוב

פוליטיקה והחלטות ממשל

- רוסיה הפכה להיות יבואנית חומרי גלם, הודיעה לאוקראינה שהם לא ייצאו שעורה, כדי לשמור אותה לצרכנים המקומיים.
- בשוק אין ואקום ושחקנים חדשים נכנסים (מולדובה, רומניה ועוד).
- לנו אין השפעה על התהליך.

ספקולנטים

- הרעה החולה של שוק הגרעינים. השוק מעניין אותם בעיקר במצבי קיצון. הם נכנסים כאשר מריחים שינוי מחירים בטווח הקצר, עושים קנייה ומכירה בטווח קצר.
- ב-2011 השוק רגוע יחסית על אף הרמה הגבוהה שלו וכיום לא פוגשים אותם.

תחליפים ושימוש אלטרנטיבי

- 40% משטחי התירס בארה"ב מופנים לייצור אתנול.
- הערכה שהשוק הגיע ליציבות.
- בתי זיקוק לא נסגרים וממשיכים לצרוך גרעינים.

שערי מט"ח

- ההשפעה העיקרית היא של שער הדולר.